

[1] Ὡς τοῦ Ναρσοῦ τῇ πολιορκίᾳ προσκαθημένου τὰ ἐς Αἰμιλίαν σταλέντα τῶν Ῥωμαίων στρατεύματα [...] ἐταράττετο τοῖς ξυνενεχθεῖσι καὶ δυσθυμίᾳ ὥσπερ εἰκὸς πολλῇ ἑαλώκει. [2] Ἐπειδὴ γὰρ αὐτόσε αφίκοντο, τὰ μὲν πρῶτα σὺν εὐβούλιᾳ τε καὶ τάξει ἀπαντα ἔπραττον καὶ εἴ που ἡ κώμην τινὰ ἡ πόλισμα δυσμενὲς ληϊσόμενοι ἦσαν, ξυντεταγμένοι εὖ μάλα ἔχώρουν καὶ οὐ πόρρω τοῦ μετρίου τὰς ἐπελάσεις ἐποιοῦντο. (...) [3] Φούλκαρις γὰρ ὁ τῶν Ἑρούλων στρατηγὸς ἀνδρεῖος μὲν ἦν δῆπου καὶ οὐδὲν ὅ τι πολέμιον ἐπεφύκει δειμαίνειν, θρασὺς δὲ καὶ ταραχώδης καὶ τὸ δραστήριον οὐ μάλα ἐν δέοντι κεκτημένος στρατηγοῦ τε καὶ ἡγεμόνος οὐ τὸ κοσμεῖν καὶ διατάπτειν τὴν φάλαγγα γνώρισμα εἶναι ἡγεῖτο, ἀλλ᾽εἴ που προφανεῖς ἐν μάχῃ καὶ προαλάμενος θυμῷ τε ἀθρόον ἐμβαλὼν ἐς τοὺς ἀντιπάλους, ἔπειτα αὐτουργήσειε τὰ πολέμια, ταύτῃ γε ηὔχει καὶ ἐβρενθύετο. [4] Τότε δὴ οὖν καὶ μᾶλλον ἐς ἀπειροκαλίαν ἡρμένος ἐπιδρομὴν ἐς Πάρμαν ἐποιεῖτο τὴν πόλιν· ἐτύγχανε δὲ ἡ Πάρμα ὑπὸ τῶν Φράγγων ἡδη κατεχομένη. (...) [5] Ταῦτα δὲ προμαθὼν Βουτιλῖνος ὁ τῶν Φράγγων ἡγεμὼν ἐς ἀμφιθέατρόν τι οὐ πόρρω τῆς πόλεως ἴδρυμένον (ἀνεῖτο δὲ τοῦτο ἀνδράσιν, οἵς ὁ βίος θεωμένου τοῦ δήμου πρὸς θηρία διαγωνίζεσθαι) ἐνταῦθα δὴ οὖν ἀπολεξάμενος ἐκ τῶν οἰκείων στρατοπέδων τοὺς εὐθαρσεῖς τε καὶ μαχιμωτάτους ἀπέκρυπτε καὶ μεγίστην ἐνέδραν καταστησάμενος ἐπεσκόπει καὶ ἀνέμενε τὸν τοῦ ἔργου καιρόν. [6] Ἐπεὶ δὲ Φούλκαρις τε καὶ οἱ Ἑρουλοι εἴσω τῶν πολεμίων ἐτύγχανον προελθόντες, τότε δὴ δοθέντος τοῦ ξυνθήματος ἐκδραμόντες οἱ Φράγγοι ἐσβάλλουσιν ἀθρόον ἐς αὐτοὺς ἀτάκτως τε καὶ παρημελημένως ιόντας, εὐθύς τε οὐδενὶ κόσμῳ τοὺς ἐν χερσὶν ἀπαντας τοῖς ξίφεσι διεχρῶντο, καταπλαγέντας τῷ αἰφνιδίῳ καὶ ἀπροσδόκητα μονονουχὶ σεσαγηνευμένους.